

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič à Din 2.— do 100 vrst Din 2.50, večji inzerati petič vrsta Din 4.— Popust po po dogovoru. Inzeratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji Din 144.—, za inozemstvo Din 330.— Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

RAZPLET KRIZE V ŠPANJI

General Berenguer je naletel pri sestavi vlade na velike težkoče — Diktatura ali ustavno stanje — Primo de Rivera se pripravlja na volitve

Madrid, 30. januarja. Razplet vladne krize se je mnogo bolj zavlekel, kakor pa se je prvotno pričakovalo. Zdi se, da je sestava vlade naletela na velike težkoče. Designirani ministrski predsednik general Berenguer je sicer snoči izjavil, da je lista nove vlade že sestavljena, vendar pa se je izkazalo, da niso pristali na vstop v vlado vsi kandidati, ki jih je designiral general Berenguer. Njegova prizadevanja streme za tem, da bi sestavil neke vrste prehodno vlado, ki naj bi likvidirala diktaturo in postavila v Španiji ustavno stanje. Zato je povabil v svojo vlado nekatere dosedanje ministre v vladi Primo de Rivero, par generalov in več bivših politikov. Vsi ti pa postavljajo razne pogoje, ki si medsebojno zelo nasprotujejo, tako, da Berenguer doslej še ni mogel sestaviti definitivne liste.

Razdelitev portfeljev

Po večerajšnjih pogajanjih in razgovorih, ki jih je imel general Berenguer z različnimi kandidati, so zvečer v poučenih krogih zatrjevali, da je zaenkrat v kombinaciji naslednja lista: ministrski predsednik in vojni minister general Berenguer, mornarica admiral Riberas, notranje general Marzo, pravosodje Estrada, finance Cambo, javna dela grof Mortera,

gospodarstvo Matos, prosveta vojvoda Alba. Razen tega namerava general Berenguer zopet obnoviti svoječasno po Primo de Riveri ukinjeno zunanje ministrstvo. Kot kandidat za ta resor se imenuje nekdanji zunanji minister Gonzalez Hontoriar.

Zahteva po volitvah v parlament

Izkazalo pa se je, da je ta lista povsem negotova. Bivši politiki sicer izjavljajo, da so pripravljeni sodelovati v vladi, zahtevajo pa takojšen razpis parlamentarnih volitev in odstranitev diktature. Na drugi strani vztrajajo generali na tem, da obrani nova vlada vsaj še za nekaj časa značaj diktature, češ da bi se sicer prebržlo zopet razpaslo strankarstvo. Zato so pogajanja za sestavo vlade zelo težavna in malo je verjetno, da bi bila nova vlada imenovana že danes.

Primo de Rivera še nadalje za diktaturo

Dasi se je pričakovalo, da se bo general Primo de Rivera umaknil iz javnega življenja, Primo de Rivera pa očitno ne misli na to. Snoči je sklical zborovanje »Unie Patriótica«, na katerem je obširno govoril o političnem položaju. Po njegovem mnenju je neobhodno potrebno, da se vsaj še nekaj let obdrži diktatura osebne odgovornosti. Diktator je lahko civilna oseba

ali vojak, vendar pa je izključeno, da bi civilisti in vojniki delali skupno. Če pa bi se zgodilo, da bi bila diktatura ukinjena, potem mora »Unia Patriótica« z vso odločnostjo poseči v politično življenje in se že sedaj pripraviti na bodoče parlamentarne volitve, pri katerih mora postaviti svoje lastne kandidate.

Če prav španski tisk zaradi stroge cenzure ne sme komentirati zadnjih dogodkov, prihaja povsod do izraza zadovoljstvo nad odstopom Primo de Rivero. Splošno se sodi, da je njegov odstop v zadnjem hipu preprečil revolucijo in padec španske monarhije.

Demonstracije v Madridu

Položaj je v Madridu še zelo resen. Kljub strogim varnostnim ukrepom vlade se neprestano ponavljajo demonstracije. V splošnih nemirih so tudi komunisti pristavili svoj lonček in snoči razvili pred kraljevsko palačo rdečo zastavo. Nastopiti je morala policija, ki je šele po uporabi orožja razkropila demonstrante. Tudi iz provinc prihajajo poročila o nemirih.

Odstop policijskega šefa

Madrid, 30. januarja. Šef varnostne policije general Bazara je včeraj predal ostavko, ki je bila takoj sprejeta. General Bazara je veljal za najimprešnega sodelavca generala Primo de Rivero. Na njegovo mesto je bil imenovan začasno general Sanjurjo.

Italijanska zavist

Beograd, 30. januarja. M. Tržaski »Piccolo« je pred dnevi objavil obširno poročilo o naraščanju prometa v sušaški luki. Navajajoč razne podrobnosti in statistike, poudarja, da je sušaška luka že davno mnogo premajhna, da bi zadoščala od dne do dne naraščajočim potrebam. »Popolo di Trieste« hudo zamerja »Piccolu« tako pisanje in skuša na vse mogoče načine zabrisati porazni vtis, ki ga je napravilo poročilo »Piccolu« na Reki in v Trstu. Pri tem navaja razne izmišljene nedostatke, ki vladajo baje v sušaški luki.

Spor med JNS in BNP likvidiran

Beograd, 30. jan. »Vreme« poroča, da je prišlo povodom bivanja glavn. tajnika JNS dr. Ribolija v Beogradu do popolnega sporazuma med JNS in BNP. Likvidirani so vsi spori, ki so obstojali med obema organizacijama, tako da je zopet vzpostavljeno popolno soglasje. List izraža nado, da bodo s tem odpadle tudi vse ovire, ki so se pojavile v zadnjem času v našem nogometnem sportu.

Trinajsta plača za čsl uradništvo

Praga, 30. jan. AA. List »Bohemia« doznava iz parlamentarnih trgov, da produkuje vlada vprašanje prejemkov državnih uradnikov in uslužbencev. Zadevni načrti za povišanje prejemkov so deloma že izgotovljeni in bodo v na krajšem času predloženi parlamentu v odobritev. Po izjavi, ki jo je dal minister financ dr. Engliš, bo povišanje prejemkov državnih uradnikov obstojalo v tem, da bo uvedena 13. plača.

Ureditev predvojnih dolgov

Praga, 30. januarja. Po vesteh iz Pariza se bo sestala konec februarja v Parizu konferenca, ki naj definitivno reši vprašanje predvojnih dolgov. Zatrjuje se, da pripravlja Italija nov posredovalni predlog, ki naj bi služil kot osnova teh pogajanj.

Švicarji zavračajo italijanska natolcevanja

Bern, 30. januarja. AA. Zaradi napada italijanskih listov na švicarsko časopisje o dozdevnih pripravah za atentate na italijanske delegate v Ženevi so švicarski listi priobčili uraden komunik, ki protestira proti neumnosti pisavi fašističnih listov. »Der Bund« odgovarja v svoji današnji številki na napad rimske »Tribune« in odbija drzni ton italijanskih listov, naglašajoč, da je švicarsko časopisje poročalo resnico v rezultatih preiskave v Ženevi. List zaključuje s tem, da bi bil skrajni čas, da italijanska vlada prepove tako pisavo »Tribune«.

Plenarna seja razorožitvene konference

Na današnji plenarni seji pomorske razorožitvene konference so bile podane načelne izjave zastopnikov posameznih držav

London, 30. januarja. Za danes dopoldne je bila sklicana javna plenarna seja pomorske razorožitvene konference, na kateri so podali ministrski predsednik Macdonald in glavni delegatje sil načelne izjave o posameznih problemih razorožitve na morju. Po njihovih izjavah bodo zastopniki posameznih držav obrazložili svoje teze o delovnem programu. Ameriški državni tajnik Stimson je včeraj izjavil, da se bo poravnava posrečila. Danes bo izvoljena komisija, ki bo imela oficijelno določiti program pogajanj. Na svečanem banketu je izjavil italijanski zunanji minister Grandi, da potrebuje Italija mir za daljšo dobo, ker bo le tako lahko izvedla reforme in delo, ki ga ima Mussolini v načrtu. Zunanji minister Henderson je odgovoril, da uspeh te razorožitvene konference ne bo olajšal samo nadaljevanja razorožitve v Ženevi, temveč tudi zaključitev splošne razorožitvene pogodbe. Neuspeh konference bi imel nedogledne posledice, zaradi česar je treba zastaviti vse sile za njen uspeh.

London, 30. januarja. Snoči je imel Macdonald daljša posvetovanja s Stimsonom, Vakatsukijem in Grandijem. Kakor se doznava, so se vršili razgovori v glavnem o provizoričnem angleško-francoskem sporazumu glede na način omejitve pomorskega oboroževanja. Kakor izjavljajo merodajni francoski krogi, je prišlo do virtualnega sporazuma med francosko in angleško delegacijo.

List »Daily Herald« poroča, da sporazum med francosko in angleško delegacijo določa, da bodo tvorile oklopnice kategorijo zase skupno s topovi kalibra 8 palcev. Križarke in rušilci se bodo smatrali za eno samo veliko kategorijo, ki bo omejena po skupni tonazi. Države bodo lahko gradile ladje te vrste po ključu, ki se bo zdel njim primeren. Omejena bo le skupna tonaza. Kljub temu bo morala vsaka država naznaniti drugim državam svoj gradbeni program in vse eventualne izpremembe v gradbenem programu šest ali 12 mesecev pred izvedbo.

Slabo opremljena grška vojska

Spor med šefom grškega generalnega štaba Mazarakisom in vojnim ministrom Sofulisom

Atene, 30. januarja. AA. Doznava se, da je spor, ki je izbruhnil med generalom Mazarakisom, šefom generalnega štaba, in ministrom vojske Sofulisom, posledica članka, ki ga je general Mazarakis objavil v novi politični reviji »Ergasia«.

Revija izdajajo poslanci venizelistične skupine. V tem članku je general Mazarakis objavil podatke o stanju grške vojske, o kateri pravi, da je najsibše opremljena vojska na Balkanu. V tem članku je pisec ostavil vprašanje, ali sploh more Grčija obstati brez narodne obrane. Ako je temu tako, potem naj se odpove temu, da bi bila vojna sila.

Članek generala Mazarakisa je izzval veliko senzacije v veji javnosti in poslanec Zaviciano je objavil list v časopisju član-

ke, v katerih potrjuje Mazarakisove trditve. Takoj po priobčitvi Mazarakisovega članka je min. vojske Sofulis ostro napadel postopanje generala Mazarakisa in proglasil njegove trditve za netočne in izjavil, da je vlada že pripravila obsežen program oborožitve in nestrvične narodne obrambe. Obnem je Sofulis zahteval od generala Mazarakisa, naj pda ostavko na svoj položaj, ker smatra, da s tem položajem ni bilo združljivo njegovo postopanje, ki je kritično vlado, s katero bi ga morali vezati etiki sodelovanja. Kakor znano, je bil ta spor poravnani s posredovanjem predsednika vlade Venizelosa, ker je general Mazarakis izjavil, da je članek priobčil z dovoljenjem vojnega ministrstva.

Vladna kriza tudi v Franciji?

Napetost med Briandom in Tardieujem — Možnost vladne krize po londonski razorožitveni konferenci

Pariz, 30. januarja. Po informacijah v dobro poučenih krogih je zavladala v zadnjem času med zunanjim ministrom Briandom in ministrskim predsednikom Tardieujem velika napetost. Briand je zlasti nezadovoljen s ponašanjem ministrskega predsednika na londonski razorožitveni konferenci. Kakor je sporočil, se bo povsem nepričakovano najkasneje do petka vrnil v Pariz. V krogih senata in parlamenta se zatrjuje, da je nagli povratek Brianda v Pariz posledica njegovih razpriz s Tardieujem. Domneva se, da bo Briand izkoristil odsotnost ministrskega predsednika za to, da zbere vse njegove nasprotnike za skupni nastop proti njemu. Verjetno pa je, da bo prišla kriza do izbruha šele po zaključku londonske razorožitvene konference. V vseh krogih pa smatrajo za gotovo dejstvo, da Tardiejeva vlada v sedanjih sestavi ne bo več dolgo na krmilu.

Prosvetni minister v Subotici

Subotica, 30. januarja. AA. Davi ob 8. je prispel v Subotico minister prosvete Boža Maksimović. Minister Maksimović bo prisostvoval svečani proslavi jubileja pravne fakultete v Subotici. Na postaji so ga pozdravili ban dunavske banovine E. Dunič, predsednik občine Subotice, general Ostojič, profesorji in dijaki pravne fakultete, kakor tudi visoki državni uradniki in ostali odličniki. Pri tej priliki je imel predsednik občine Subotice krajši pozdravni govor, v katerem se je zahvalil ministru prosvete, da je s svojim prihodom odlikoval in počastil Subotico in njen vrhovni znanstveni zavod.

Iz državne službe

Beograd, 30. januarja. Današnje »Službene Novine« objavljajo večji ukaz o napredovanju sodnikov. Med drugimi so napredovali: dr. Josip Dolničar, sodnik okrožnega sodišča v Celju; Srečko Verbič in Adolf Hudnik, sodnika dež. sodišča v Ljubljani; dr. Lovro Lipič, sodnik sreskega sodišča v Ptuj; Andrej Dolinar, sodnik sreskega sodišča v Radovljici; in Jakob Svetek, sodnik sreskega sodišča v Gornji Radgoni.

»Službene Novine« objavljajo nadalje ukaz o premeščanju v pošni službi. Na področju dravske banovine so premeščeni: Amalija Pondelak od pošte Maribor 1 v Maribor 2, Leon Lampič iz Celja v Ljubljano 1 in Vida Kureš iz Ljubljane 1 v Radovljico.

Ortopedska klinika v Zagrebu

Beograd, 30. januarja. AA. Minister za gradbe je odobril licitacijo zgradbe za ortopedsko kliniko medicinske fakultete v Zagrebu. Zgradba je bila oddana za 1.562.994 Din 10 p.

Novo zagrebško mestno zastopstvo

Zagreb, 30. januarja. Na večerajšnji seji mestnega zastopstva so prisegli novi mestni zastopniki z novim podnačelnikom vred. Ob tej priliki je podal zastopnik Josip Maslić, preje izredno aktiven član odbora HSS, naslednjo izjavo: »Sročem sem in smatram za prijetno dolžnost, da se po izvršeni prisegi srčno zahvalim kraljevski vladi, zlasti prvemu premjeru kraljevine Jugoslavije g. generalu Periću Zivkoviću, ki me je imenoval v to slavno mestno zastopstvo. Prihajam sem kaj kot predstavnik udruženja gostilničarjev, hotelirjev in kavarinarjev, ki imajo svojo organizacijo razpleteno po vsej lepi kraljevini Jugoslaviji in zlasti še v savski banovini. Zahvaljujem se kraljevski vladi, posebno njenemu predsedniku, za pozornost, ki jo je doslej izkazal naši organizaciji. Svečano objavljam, da bo prepojeno vse moje delo z veliko ljubeznijo za napredek našega mesta Zagreba, da bom deloval v vsakem pogledu za blagor naše lepe Jugoslavije. Naj bi bil Zagreb žarišče Jugoslovenstva in jugoslovenske misli. Vse svoje skromne sile in ves svoj čas bom posvetil delu v pomoč Nj. Vel. kralju in generalu Zivkoviću ter celokupni vladi za konsolidacijo države. Živel Nj. Vel. kralj!« Izjava g. Josipa Maslića je bila sprejeta z navdušenim pritrjevanjem in ploskanjem.

V Ameriki aretiran jugoslovenski komunist

Beograd, 30. januarja. »Vreme« poroča, da je bil v New Yorku aretiran urednik tamošnjega komunističnega lista Jovo Simić. Jugoslovenske oblasti so zahtevale njegovo izročitev. Zastopniki tretje internacionale so takoj intervenirali in zahtevali, naj se Simić izžene v Rusijo.

0 C. oblačno; Dravograd 0 C. oblačno; Lutomer + 6 C. oblačno.

Prekmurje: Kotoriba + 3 C. oblačno.

Dolenjsko: Brežice + 3 C. sneži; Sent Janž na Dolenjskem + 3 C. oblačno; Novo mesto + 2 C. dež, in Kočevje + 2 C. oblačno.

Notranjsko: Rakek + 2 C. oblačno.

Velike tatvine tobaka v tobačni tovarni

Ljubljana, 30. januarja. Današnje zakrebske »Novosti« poročajo o veliki tatvini tobaka v ljubljanski tobačni tovarni, ki je bila izvršena že pred tremi tedni, o čemur smo tudi mi nedavno poročali. »Novosti« poročajo, da se je policija posrežilo prijeti tatve. V ponedeljek in včeraj so kriminalni uradniki ljubljanske policije aretirali več oseb, ki so zapletene v tatvino. Najprej sta bila aretirana brata Z. Pri preiskavi v njihovi stanovanju je policija našla precejšnje zalogo ukradenega tobaka. Poleg tega pa stroj za rezanje tobaka. Brata sta bila na policiji temeljito zaslišana. Sprva sta tatvino tajila, potem pa sta priznala, da obstoji organizirana tolpa delavcev, ki so v tovarni kradli tobak in ga prodajali pod ceno kmetom v okolici.

V zvezi s tem je policija aretirala še brata L. nekoga M. in nekoga K. Pri vseh je izvršila hitro preiskavo in našla v stanovanjih precejšnje množino ukradenega tobaka. L. je priznal, da je v tovarni večkrat premočil in pripravil bale tobaka ter jih čez zid na vrhu vrge priateljem, ki so čakali nanj. Stroj za rezanje tobaka so zlikovci odnesli že pred dvema mesecema. Policija je tatvinsko tolpo izročila sodišču.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.80. Berlin 13.55—13.58 (13.565). Bruselj 7.9014. Budimpešta 9.92. Curin 1094.4—1097.4 (1095.9). Dunaj 797.95—800.45 (799.45). London 276.25. New York 36.67. Pariz 222.91. Praga 157.47 do 168.27 (167.87). Trst 293.05—298.05 (297.05).
INOZEMSKÉ BORZE.
Beograd 9.12625. Pariz 20.335. London 25.20. New York 518. Milan 27.10. Madrid 68.—. Amsterdam 207.25. Berlin 123.75. Dunaj 72.875. Sofija 8.745. Praga 15.3175. Varšava 58.05. Budimpešta 90.52. Bukarešta 3.075.

Za izobrazbo naših obrtnikov

Zavod za pospeševanje obrti, ki naj skrbi za ustanovitev obrtne univerze

Ljubljana, 30. januarja.

Zbornica TOI je pred kratkim ustanovila Zavod za pospeševanje obrti, ki ga upravljata širša uprava, obstoječa iz celotnega zborničnega obrtnega odseka, nadalje dveh članov iz industrijskega in enega člana iz trgovskega odseka, in ožja uprava, obstoječa iz načelnika obrtnega odseka, njegovega namestnika in predsednika zbornice TOI. Zavod naj bi deloval na področju obrtnega pospeševanja, kjer je še toliko hvaljebnega in prepotrebne dela, vzporedno z državno in avtonomno upravo.

delokrog zavoda

- opada predvsem:
  - priricanje predavanj in poučnih tečajev vseh vrst: strokovnih, kalkulacijskih, knjižgovodskih, blagovznanskih ter izdaja odhodnih spričeval o obisku takih tečajev;
  - priricanje razstav raznih vrst: obrtnih in rokodelskih izdelkov, strojev in delovnih pripomočkov, obratnih naprav in uredb, potrebnih in sirovini;
  - priricanje poučnih potovanj v domovini in tujini, poučnih izletov in ogledov doma in na tujem;
  - posvetovanje interesentov pri nabavi blaga in sirovin ter prodaji blaga in izdelkov, posvetovanje in posredovanje pri nakupu strojev, instalacij, delovnih pripomočkov, orodja in priprav;
  - posvetovanje interesentov pri urejanju in preurejanju ter opremljevanju obrtovanj in delavnic, posvetovanje interesentov za izboljšanje delovnega načina, za izdelovanje kvalitetnih izdelkov ter pospeševanje obrtniško-trgovske osamosvojitve;
  - posvetovanje interesentov v kreditnih vprašanjih in prizadevanjih v vprašanih obrtnega združenstva, pri dobavi in skupnem prevzemanju dobav, zlasti tudi posredovanje pri državnih in javnih dobavah ter licitacijah;
  - skrb in procvit domače industrije;
  - prilaga in prizadevanje za ustanovitev obrtnega muzeja s stalnimi razstavami;
  - posvetovanje interesentov in posredovanje pri izbiri poklica, gojitve obrtne, obratne in poklicne statistike, skrb za vzgojo obrtnega narasčaja, za pomožniške in varenjske doma, zaposlišča, zavetišča, razvedrišča;

vzdrževanje knjižnice, čitalnice, zbirke strokovnih publikacij, izdaja strokovnega glasila;

posvetovanje obstoječih strokovnih obrtnih združenj, njih preuredba in snovanje novih stanovskih organizacij.

Za Zavod za pospeševanje obrti je predviden poleg zneskov 100.000 Din iz zborničnega proračuna leta 1928, ter 200.000 Din iz leta 1929, tudi še znesek 450.000 Din iz letošnjega zborničnega proračuna, ki pa doslej še ni odobren.

Zavod priredil v najkrajšem času naslednje

tečaje s teoretičnim in praktičnim poukom

1. Strokovni tečaj za sobne slikarje in slikarje napisov. V tečaj se sprejemajo samo mojstri, izjemoma, kolikor bo dopuščal prostor, tudi starejši pomočniki. Tečaj se bo vršil v Ljubljani od 17. februarja do 15. marca.
2. Tečaj o knjigovodstvu in kalkulaciji za koncesionirane stavbne obrti (stavbenike, zidarske in tesarske mojstre, izvezniški kamnoseke in vodnjakarje). Tečaj se bo vršil v Ljubljani od 10. februarja do 21. februarja.
3. Splošni knjigovodski tečaj v Celju od 16. marca do 4. aprila.
4. Tečaj za luženje lesa na Bledu v drugi polovici februarja.
5. Splošni knjigovodski tečaj v Mariboru od 28. februarja do 27. marca.
6. Avtogenske tečaje za začetnike in izvežbane varilce v marcu in aprilu.

Zavod za pospeševanje obrti ima skrbeti med drugim zlasti za ustanovitev

obrnega muzeja

v Ljubljani. Stavbišče zanj je določeno nasproti Trubarjevemu parku ob vzhodu v tivolski gozd. V muzeju bodo stalne razstave s historičnim oddelkom, ki bodo nudile mojstrom, pomočnikom in vajencem vse, kar naj izpopolni njihovo strokovno izobrazbo. Pod okriljem muzeja je projektirano tudi preizkuševališče za vsakovrsten material, tako da postane Obrtni muzej nekakšna obrtna univerza.

Ko je bilo gledališče še božji hram

Inkasant mestne elektrarne Tomo Igljč je že 25 let biljeter v operi

Ob priliki proslave Kovačeve 25letnice je biljeter Tomo Igljč vprašal nekam poredno opernega ravnatelja Poliča: Kdaj bo pa proslava moje 25letnice?

- Kakšne 25letnice?
- Odkar sem biljeter v operi.
- Tako? Ja, potem se moramo pa tudi vas spomniti.

Po ovinkih sem zvedel za ta intermezzo — malce dovtipen, če hočete — in sklenil pobarati tega našega Igljča, ki ga pozna vsa Ljubljana, zakaj mož je čez dan inkasant mestne elektrarne, kako se mu je go-

bo in to že nekoliko odideže prvega.

Poleg slovenskih so se vršile tudi nemške predstave, in sicer ob ponedeljkih, sredi in petkih. Ostale dni v tednu so se vršile slovenske predstave; ob nedeljah in praznikih celo dve: popoldne dramska, zvečer operna. Nemci so gojili le dramo in opero. Ravnatelj je bil Wolf, blagajnik pa Reif. Nemške predstave so bile vedno številno obiskane. Nemci so znali »držati skupaj«. Kadar so dajali operete je bilo gledališče vedno nabito polno. Večina obiskovalcev se je rekrutirala iz slovenskih krogov. Biljeterji smo se spogledovali, ali je slovenska ali nemška predstava.

Izmed slovenskih predstav so bile najbolj v časti narodne igre »Deseti brate«, »Rokovnjači«, »Divji lovec« in druge. Lep obisk so imele tudi operete, v katerih sta žela lavorike zlasti gdč. Thalerjeva in g. Bohuslav, ki je kasneje v vojni oslepel. V operi je imel prvo besedo kapelnik Benišek. Brillirali so primadona Skalova, sopranistka, tenorist Orželski in baritonist Ofednik.

Gledališče je imelo vedno profit. Blagajničarka je bila ga. Češarkova, poznejša trafikantinja v Selenburgovi ulici. Ko je videla, da ljudje odhajajo, ker so cene vstopnice že razprodane, je delila lože, ki so bile najdražje, na 6 do 8 delov ter jih tako napolnila do zadnjega kotička. Danes smejo v ložo le 4 osebe in zato ni čuda da so večkrat prazne, ker so še vedno drage, čeprav se razdele na 4 dele.

K predstavam je prihajala publika svečano oblečena; moški so bili vsi v frakih. Oficirjev ni nikdar manjkalo. Včasih se mi je zdelo, da je zbran v gledališču ves ljubljanski oficirski zbor. Gledališče je bilo vsem nekakšen božji hram. Ljudje so se dostojno obnašali, ne tako kakor danes, ko se moramo večkrat sramovati pred tujci. Kadar se je vršila svečana predstava, je bilo gledališče še prav posebno nabito polno. Danes? — Prisostvujejo ji komaj zastopniki uradov in korporacij.

Družabnost je bila takrat nad vse razvita. Nemci so zelo radi pošiljali pisma in cvetlice igralkam na oder. Marsikak ljubljancin mi je v tem oziru še danes v spominu. Oni, ki so zahajali pred 25 leti v naše gledališče, se bodo nedvomno še spominjali raznih ljubavnih afer, ki so dvigale mnogo prahu. Prav rad bi vam glede tega kaj več povedal, a tajnost velja tudi za nas, ne samo za vas novinarje.

Med vojno se je gledališče spremenilo v čudno liho — dobili smo kino, v katerem so se v ložah nekaterikrat vršile prvacate orgije. Ni čuda, da so tako zbite . . .

— Katero dramsko igranje je imela publika najrajši?

— Borštnika, Verovška, Cerarja, Dragutinoviča, Bukšekovo in Borštnikovo. Kadar so ti nastopali, jim je prirejal zlasti dijaški parter navdušene ovacije. Stalna obiskovalca na dijaškem parterju sta bila sedanja režiserja Skrbinšek in Sest. Kdo bi si bil mislil, da bosta nekoč tudi sama nastopala na odru.

— Ali imamo v gledališču še kakšnega biljeterja s toliko službenimi leti?

— Jaz sem najstarejši, edini iz predvojnega časa. Po vojni so vse odslavili in jih zamenjali z invalidi. Tudi mene bi morali odslaviti, a so me obdržali glede na moje družinske razmere. —k.

dilo v tistih časih, ko smo plačevali še s krajcarji in je življenje potekalo vse bolj počasi kakor danandanašnji.

—Bivše deželno gledališče je upravljalo l. 1905, ko sem postal biljeter. Dramatično društvo. Intendant je bil sedanji magistratni nadsvetnik g. Govekar, društveni blagajnik pa pokojni g. Rozman. Eno leto sem bil biljeter na galeriji, potem do leta 1920 na desnem parterju, od l. 1920 pa v ršim službo v prvem nadstropju.

Pred vojno so vam bili zlati časi. Biljeterji smo imeli od predstave 35 krajcarjev, od letakov, s katerimi se je vršila živahna kupčija, pa po 3 krajcarje. Ko sem bil biljeter na galeriji, sem pogostokrat zaslužil tudi z daljnogledi, ki sem jih posojal za odškodnino 30 krajcarjev.

— Kako pa zdaj kaj zaslužite s posojanjem daljnogledov?

— Po 5 Din dobim za enega, dva pa imam. Vendar redko kaj zaslužim, ker imajo daljnogledje vsi boljši ljudje, oni, ki jih nimajo, pa tudi izposojevalnine ne zmorejo.

— Koliko ste poprej zaslužili povprečno in koliko zaslužite sedaj?

— Eno krono od predstave, zdaj pa 10 Din, poleg tega 10 para od letaka in 25 para od »Gledališkega lista«, tako da znaša zaslužek največ do 20 Din. Karpak je majhen, a zame nepogrešljiv, ker sem oče 4 otrok: eden je montanist, drugi jurist, eden še realčan, hčerka pa učiteljica. Če za drugo ne, vsaj za mleko zaslužim z nočno služ-

Gostovanje Comédie Francaise

Po gostovanju Hudožestvenikov so nas obiskali še člani Comédie Française. Kakor gostovanje prvih, je bilo tudi gostovanje francoskih igralcev za nas v letošnji sezoni dogodek. O tem je pričalo pred vsem operno gledališče, ki je bilo popolnoma zasedeno in so morali postaviti v parter še posebne stole. Kadar so v našem gledališču potrebni posebni stoli, je to vedno dokaz, da gre za dogodek.

Po uspešnem gostovanju v Beogradu so francoski igralci gostovali v ponedeljek v Zagrebu s 3dejskimo Gerdaljevo igro »Robert et Marianne«, sinoči pa v Ljubljani s 4dejskimo Duvernoisovo komedijo »La Fugue« (Beg).

Zanimivo je, kako se v našem gledališču menjava občinstvo. Poleg tistega stalnega kadra prave gledališke publike opazimo še občinstvo, ki se menja z dogodki v gledališču. To je publika, ki žal v našem gledališču tudi samo »gostuje«. Sinočnje gostovanje je zlasti pokazalo, da je kulturna preorientacija po prevratu, ko smo se iztrgali iz območja germanske kulture in prestopili skoro avtomatično pod vpliv francoske, rodila že lepe sadove. Veselje je bilo gledati zlasti mladino, ki je bila sinoči posebno častno zastopana. Jezik ji ni delal nikakih težkoč, kakor tudi ne večini ostalega občinstva, kakor je bilo sklepati po fizionomijah; francoski gostje so res govorili v najčistjeji izgovorjavi, lepo in razločno, da se človek skoraj ni mogel ubraniti misli, da se trudijo biti docela razumljivi, vedoč, da jih poslušata tuje občinstvo. Francoščina sama torej ni bila ovira za kontakt med igralci in publiko. Kar se tiče duha, ki je vel z odra, je pa treba ugotoviti, da nam tudi ni bil tako tui, da bi ga ne mogli občutiti. V začetku prvega dejanja nas Francozi res niso ogreli gledali s svojimi mehaničnimi, videli smo, da teko prizori kakor koleseca v uri, virtuosnost francoskih igralcev je bila prvo, kar nas je osvojilo. Toda že v drugem dejanju so nas potegnili v svoj duhovni krog in sele tedaj smo čutili in doživljali z njimi in spoznali, da niso samo virtuozi, ampak tudi veliki umetniki.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Četrtek, 30. januarja 1929, katoličani: Martina; pravoslavni: 17. januarja, Antanije.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

- Drama: Naš gospod župnik. C.
- Opera: Ernani. A.
- Kino Matka: Noč pred smrtjo.
- Kino Ljubljanski dvor: Sladka grešnica.
- Kino Ideal: Za zločinom ni sledu.
- DEZURNE LEKARNE.
- Danes: Trnkoczy. Mestni trg; Ramor, Miklošičeva cesta.

— **Šušbeno iz LHP.** Seja upravnega odbora se vrši namesto danes šele jutri v petek ob 20. uri v damskem salonu kavarnice »Emona«. Navzočnost vseh odbornikov niujno potrebna. — Tajnica.

Prosveta

Drama

Premijera Špicarjeve petdejske pravljice »Pogumni Tonček« bo v ljubljanski dramji v nedeljo dne 2. t. m. popoldne ob 15. uri. Premijeri bo prisostvoval avtor, ki spada med najodličnejše kulturne in prosvetne delavce v naši provinci. Špicar je spisal že nad 20 oderskih del, po katerih pridno segajo skoro vsi naši poedeželski odri. On sam je organizator gledališč (Jesenice, Radovljica), avtor, režiser in igravec. »Pogumni Tonček« je bil že leta 1918. vzporedno na našem odru ter je že takrat dosegel velik uspeh. Za sedamo vzporeditev se je delo nekoliko režijsko in dramaturško priredilo. Ugledni književnik in literarni kritik Šeško je odkazal »Pogumnemu Tončku« med vsemi slovenskimi mladinskimi igrani prvo mesto. In to po pravici. Otroci, ki bodo trumoma prihajali k predstavam te ljubzenive fantastične igre, bodo najbolje dokazali odlični oderski zmisel in razumevanje otroške psihe našega avtorja. — Cene so običajne dramske. Vstopnice v predprodaji in opernem gledališču in pred predstavo v dramji. Opozarjamo na ugodne avtomobilske zveze, ki omogočajo tudi okolico pot potpredstave.

— **Naš gospod župnik** se vzporedno nocoj v ljubljanski dramji. Predstava se vrši za abonma reda C.

— **Cvrček za pečjo.** To globoko občuteno božično pesem ponovi ljubljanska drama v petek, dne 31. t. m. za abonma reda E. Zasedba ista kot pri premijeri. Režija Ciril Dobecva.

25. predstava Nestrojeve burke »Utopljenca«. V soboto, dne 1. februarja t. l. je občinstvo premijere Nestrojeve burke »Utopljenca«. Kako se je to delo priljubilo našemu gledališkemu občinstvu, kaže najbolj dejstvo, da se je v toku enega leta odigrala 25 krat v naši dramji. — V soboto 1. februarja bo torej maljubljubje te predstave. Zasedba vseslojisti ista, v glavnih vlogah: Medvedova, Rakarjeva ter ga. Cesar, Krall in Levcar. Režija prof. Sestova. Pri predstavi sodeluje muzika dravske divizijske oblasti.

Opera

Danes se poje Verdijeva »Ernani« z g. Marčecom v naslovni partiji. Sodelujejo: gdč. Majdičeva, ga. Staglar, gg. Kržišič, Primožič, Mohorič, Sekula. Dirigira g. Štriftoč, režiser g. Krivečki. Predstava se vrši za abonma A.

V soboto je premijera L. Šafranek-Kaviča »Hasanaginica«. Komponist je rodom iz Zagreba, kjer je študiral glasbo v Glasbenem zavodu, kasneje pa nadaljeval in končal na Dunaju in Gradcu. Izmed njegovih skladb se posebno odlikujejo simfonjske skladbe »Siljeme«, »Soča«, (po Gregorčiču), »Čeznja«, »Guslar« in »Proščenje«, dalje balet »Figurino«, ki je v decembru bil v Bratislavi dosegel pri publikii in kritiki popolen uspeh. Poleg »Hasanaginice« je komponiral tudi opero »Medvedgradska kraljica«, ki je v Zagrebu l. 1927 zelo častno uspela. L. Šafranek-Kavič je stalni glasbeni kritik »Obzora« in sodrnik glasbene revije »Sveta Cecilija«. Pri sobotni premijeri bo komponist osebno navzoč.

V nedeljo se poje popoldan Joh. Straussa »Benška noč« z običajno zasedbo. Zvečer pa Verdija »Rigoletto« z g. Primožičem v naslovni partiji. Ga. Wessel-Pola, odlična koloraturna pevka, gostuje v nedeljo v naši operi. Poje »Gildo« v Rigolettu.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODRER.

Sentjakovski gled. oder ponavlja na splošno željo v soboto 1. febr. in v nedeljo 2. febr. izvršiti burki, ki sta želi popolen uspeh. V soboto se igra burka »Svetnik«, v nedeljo pa burka »Pred porokom«. Vsi dve svoje nepriljene prisrčne komike, sta postala ta dva komada občinstvu silno priljubljena. Vse dosedanje predstave so bile popolnoma razprodane, vsled tega prosimo cenjene posetnike, da si že v predprodaji zagisurajo svoje prostore. Vstopnice se dobe v trgovini g. Miloša Karničnika na Starem trgu.

Žrtve divje svinje

V nedeljo se je smučal za vojaškim strčilščem v Leboči na Slovaškem 18-letni študent Evžen Fox. Nenadoma je planila iz bližnjega gozda divja svinja in se pognala proti vojaškemu strčilšču, kjer se je sankala mladina. Vsi deč divjo svinjo, jo je hotel Fox na smučeh prehiteti, pa je imel smolo, da je pred njo padel. Predno se je pobral, je planila divja svinja nanj in mu zasadila čekane v prsa. Nesrečnemu študentu je prihitel na pomoč vojak, ki se je smučal v bližini. Ker ni imel nič drugega pri rokah, je začel razjarjeno svinjo obmetavati s kamenjci. Pobesnela žival se je pognala za vojakom, ki je urno odnesel pete.

Fox se je pa držal razkačene svinje za noge, kar mu je postalo usodno. Svinja je znova planila nanj in ga začela neumiljeno obdelavati s čekani. Sele ko so mu prihiteli ljudje na pomoč, je divja svinja zbežala v bližnji gozd in izgubila v gošči. Foxa so takoj odpeljali v bolnico, kjer je pa groznim ranam kmalu podlegel.

Stara mama.

Stric: Včeraj si bila s staro mamjo v gledališču. Si se dobro zabavala? Mala Elza: Jaz prav nič, pač pa se je zabavala stara mama, ki je še zelo naivna. M. Z.

Poslovanje ljubljanskega okrajnega sodišča

Nad 38.600 sodnih aktov — Civilne in kazenske tožbe se množe

Ljubljana, 30. januarja.

Ljubljansko okrajno sodišče je sestavilo za preteklo leto poslovni izkaz o vseh civilnopravnih, sodnopravnih in kazenskih zadevah, ki jih je lani obravnavalo. Število aktov se je lani zelo pomnožilo. Lani je bilo pri okrajnem sodišču 38.668 novih sodnih spisov. To so bili samo glavni spisi. Mnogo spisov je bilo tudi internega značaja. Nekateri akti so zelo obsežni, zlasti razne tožbe. Če računamo, da je vsak akt tehtal povprečno okoli 250 gramov, tehta vseh 38.668 novih sodnih aktov 9667 kg ali blizu 10 ton. Torej bi bil potreben železniški tovorni voz, da bi jih odpeljali. Tooliko papirja se je torej porabilo pri okrajnem sodišču v enem letu za nove akte. Ti podatki pričajo, da je bilo sodišče precej obremenjeno s tekočimi posli. Kljub veliki obremenitvi je bilo sodišče ekspeditivno in ni imelo koncem leta večjih zaostankov.

Ljubljancani in okoličani so se tudi lani navdušeno pravdali. Ob »tožnih dneh«, zlasti ob sredo in sobotah, se hodnik v pritličju justične palače izpremeni v pravo sejmišče. Ob sobotah je najživahnje vrvenje pred oddelki za civilne tožbe.

Civilne tožbe vseh vrst rapidno narasčajo. Več let po prevratu je bilo v letnih poslovnih izkazih malo tako zvanih »bagatelnih« tožb, ker se ljudje pravdajo le do najvišjega zneska 150 Din. Prejšnja leta teh pravnih ni bilo nad 100, lani jih je pa bilo že 139 (predlanskim 98). Rešenih je bilo 134 bagatelnih pravn, od teh 82 z zamudno sodbo, ker toženec ni prišel k razpravi, 18 pravn je bilo rešenih s končno sodbo, 1 s poravnavo in 33 na drug način. Bagatelne pravde so po navadi trajale mesec dni (74), 33 pravn nad 1 mesec do 3 mesece, 4 nad 3 do 6 mesecev. Ena bagatelna pravda se je vlekla celo nad 6 mesecev.

V civilnih pravnih je okrajno sodišče pristojno, če gre za zneske od 150 do 6250

Din. Za civilne tožbe so določeni trije sodni oddelki. Prvi oddelk, kateremu so poverjene tožbe od črke A do J po imenu toženih strank, vodi sodnik Srečko Verbič, drugi oddelk, črke K do O ter Z do Ž, vodi začasno, ker še ni imenovan definitivni vodja, sodnik Ferdinand Merala in tretji oddelk (pravde črk P do V) sodnik Ferdinand Merala.

Lani je bilo vseh civilnih pravn 5116. Sporov zaradi motenja posesti je bilo 29, zaradi denarnih terjatev 4165, ostali spori so se nanašali na razne druge datjave. Prav je bilo lani končanih 4963. Sodb je bilo izrečenih 2940, poravnav pa je bilo sklenjenih pred sodiščem 777. Ostali spori so se končali na drug način ali pa še trajajo. Zanimivo je, da 8 pravn traja že nad 2 leti. V teh pravnah so se stranke zatele do zadnje sodne instance, ki še ni izrekla končne sodbe. Druge pravde so trajale navadno po več mesecev, eno in tudi dve leti. Zanimiva je primerjava, kako se civilne pravde od leta do leta množe. Leta 1926 je bilo pri ljubljanskem okrajnem sodišču 4244 civilnih pravn, leta 1927 že 4599, l. 1928 pa 4642.

Prav tako so lani dosegle kazenske tožbe rekordno število. Na obeh kazenskih oddelkih je bilo 4169 kazenskih tožb odnosno ovadb, ki so se nanašale na razne kazenske prestopke.

Previdno.

— Je bil vaš stric do zadnjega trenutka pri zavesti?

— Tega ne vemo zanesljivo, oporoka se odpre šele jutri.

Nova služkinja.

— Tako, mišostiva, zdaj sem tu. Prtljaga pride za menoj popoldne.

— Saj imate že s seboj tako velik kovček. Kaj pa je v njem?

— Moja spričevala.

Razpoke, popokanje kože in rdeče lise bi pokazile najočarljivejše obraze, če bi jih

CRÈME SIMON

blagodejno ne obvarovala.

Ta odlična toaletna krema varuje vrhno plast ženske kože pred solncem, vetrom, hladom in mrazom.

PUDER & MILO SIMON - PARIS

Dnevne vesti

— **Odlikovanje.** S kolajno za vojaške vrline je odlikovan orožniški narednik II. klase Anton Zevnik.

— **Razpisane službe.** Kmetijski oddelek v. d. r. za upravnike, tri profesorje, tri suplente, tri učitelje in tri računovodje nižjih kmetijskih šol v Bitolju, Leskovcu in Tetovu, za upravnika ogleadne in selekcijske poljedelske stanice v Skoplju, za upravnika poljedelske stanice v Prištini, za upravnika drevesnic v Kavadaru, Štipu in Skoplju, za 46 okrajnih kmetijskih referentov, ki bodo obnem upravniki okrajnih drevesnic in za 46 pomočnikov upravnikov okrajnih drevesnic. Prošnje je treba vložiti do 25. februarja. Podrobnosti natečaja so razvidne iz »Službenih Novin« št. 20 z dne 28. t. m.

— **Najem mlina.** Direkcija sum v Ljubljani odda ponovno pri šumski upravi v Kostanjevici v našem grajski mlin in pritlikline za dobo od 1. marca 1930 do 28. februarja 1935. Ustna licitacija se bo vršila v pisarni šumske uprave v Kostanjevici 10. februarja ob 8.

— **Centralni antitrahomski ambulatorij v Murški Soboti.** Ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja je odobrilo ustanovitev Centralnega antitrahomskega ambulatorija za Prekmurje s sedanjem v Murški Soboti pod vodstvom zdravnika dr. Josipa Pečana. Poslovanje v ambulatoriju se prične takoj. Trah maši se bodo zdravili v ambulatoriju brezplačno.

— **Asta Nielsen v Zagrebu.** V torek zvečer je prispela v Zagreb in se nastanila v hotelu »Esplanadec« slovitá filmska igralka Asta Nielsen, žena znanega prvaka Hudožestvenikov Hmarea. V pogovoru z urednikom zagrebskega »Morgenblatta« je Asta Nielsen pripovedovala, kako je prišla k filmu in kaj je bilo vzrok, da mu je dala slovo ter preselila k gledališču. V sodobnem filmu ne najdem nobene sebi primerne naloge, je dejala. Današnjemu filmu manjka tako kakor gledališču resnični pesnik. Vloge, ki jih nudita film in gledališče, pravega umetnika ne morejo zadovoljiti. Sodobna teaterska produkcija je suhoparna, prinaša samo politično - tendencijsna dela in je čisto padobna diskusijemu večeru, le da publika nima besede. Sodobno gledališče ne rabi nobenih igralcev, pač pa samo dobre govornike. Tudi o zvočnem filmu Asta Nielsen ne sodi najbolje. Zvočni film prvič se ni izpopolnil, drugi pa nima nobenega umetniškega pomena. Nad gledališko umetnost se ne bo povzpeli, kajti večjega igralca, kakor je bil Kainz in večjega pesnika kot Shakespeare, tudi zvočni film ne bo ustvaril. Film je imel radi svoje internacionalnosti velik pomen, zvočni film pa pomeni korak nazaj. — Asta Nielsen ostane še danes v Zagrebu, kjer bo prisostvovala predstavlj Hudožestvenikov.

— **Žena in dom.** Uprava revije »Žena in dom« javlja, da je prva številka s 15. t. m. pošla. Ker je došlo še mnogo novih naročnic, prosi uprava vse one cenene čitateljke, ki so prejtele list in ga ne nameravajo plačati, da ga vrnejo upravi v Ljubljani. Prule 11. Druga številka s krojino prilogo izide točno 15. februarja, kakor je to objavljeno v prvem zvezku.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo nestanovitno vreme in da bo temperatura nekoliko padla. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno in deževno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 13, v Beogradu 11, v Skoplju 10, v Sarajevu 9, v Ljubljani 7,6, v Zagrebu 7, v Mariboru 6 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 754 mm, temperatura je znašala 1,6.

— **Tri nesreče.** V bolnico so včeraj pripeljal žrtve treh težkih nesreč. Prva se je pripetila v Lokah, občina Sv. Krištof pri Luškem. Hlapec Ferdinand Debelak je snažil v hlevu kobilu, ki ga je tako močno hrotila v prsa, da je nezavesten obležal. Prepeljali so ga v bolnico, kjer so ugotovili, da ima udrt prsni koš ter težke notranje poškodbe. — Njegovo stanje je resno. — Še teža nesreča se je pripetila včeraj dopoldne na kolodvoru Podnart - Kropa. Delavec Martin Metelko je pri razkladanju sodov padel z vagona, nanj pa se je zvalil težak sod. S težkimi poškodbami, vsega okrvavljenega in pobitega, so Metelka prepeljali v bolnico. Njegovo stanje je kritično. — V Zaborštu pri Domžalah se je ponesrečila delavka Marija Vidmar, ki se je med delom polila z žvepleno kislino. Zadržala je nevarne opekline po telesu.

— **Tatinska služkinja.** Zagrebska policija je prišla te dni služkinjo Marijo Slovanc, tuji lastniki nevarno žensko. Oslješka policija je pa ugotovila, da je aretirana služkinja identična s Stefanijo Županc, ki je pred dvema letoma iz stanovanja Evgena Kiralyja v Osijeku odnesla za 40.000 Din zlatnine. Stefanija je tatvino odločno tačila, toda spoznali so jo po fotografiji. Pod težo dokazov je priznala, da je res pred dvema letoma okradila Kiralyja v Osijeku in da je pred 14 dnevi okradla tudi svojega gospodarja Julija Wala, direktorja Zagorke v Zagrebu. Povedala je tudi svoje pravo ime. Policija je zvedela, da se piše Marija Hausmeister. Ozročila jo je sodišče.

— **Samoroč.** V Osijeku je skočila v Dravo neznana ženska. Ko je šel trgovec Danilo Popović včeraj zjutraj čez dravski most, je opazil neko žensko, ki se je sumljivo vedla. Nenadoma se je vzpela na ograjo in skočila v Dravo. Valovi so jo takoj pogotnili. Policija še ni ugotovila, kdo je samoročnica.

— **468krat obtožen poneverbe!** Te dni se je zagovarjal pred sodiščem v Skoplju bivši mestni uradnik Števan Dunilović, ki ima na vesti 468 poneverb in goljufij. Obtožnica tehta več kilogramov in razprava bo trajala najmanj 10 dni.

— **Dva trgovca — požigalca.** V Skoplju je vzbudila precejšnje senzacije aretacija Josipa Elizerija in njegovega sina, lastnika »Dunajskega bazarja«, ki sta osumljena požiga lastne trgovine. Bajta sta zažgala trgovino, da bi dobila visoko zavarovalnico.

— **Grozna smrt pijanega vojaškega godbenika.** V Lajtersperku pri Mariboru se je včeraj ponoči pripetila strašna nesreča. V gostilni Wombek so trije vojaški godbeniki, proslavljali sv. Frančiška, svojega godovnega patrona. Vojakji so navdušeno pili in o polnoči so bili že vsi trije pijani. V pijanosti so se začeli pripraviti in groziti drug drugemu, France Rakuša je potegnil iz nožnice bajonet in zagrozil Vodniku, ta pa mu ga je iztrgal iz rok in mu ga vrnil. Za hip sta se pomirila. Nenadoma sta pa padla. Padeč je imel usodne posledice. Rakuši se je zarinil bajonet v prsa tik nad srcem. Še predno je prispel rešilni avto, je bil vojak mrtev. Vodnika so aretirali.

— **Roparski umor pri Sarajevu.** V Komoti Mahali pri Sarajevu so naši včeraj zjutraj 70letno staro Asteričevo umorjeno. Našel jo je njen mož, ko se je vrnil z nočne službe domov. O zločinu je obvestil orožnike, ki so ugotovili, da gre za roparski umor Stanovanje je bilo popolnoma izropano, ropar je odnesel razne dragocenosti v vrednosti 20.000 Din in 600 Din gotovine. Orožniki zločinca še niso izsledili.

Naprosamo cenjeno občinstvo, da za premijero prvega zvočnega filma nakupljene vstupnice prinese tekom dveh dni k blagajni kina »Dvor«, da mu vrnemo denar.
KINO »LJUBLJANSKI DVOR«

Iz Ljubljane

— **Promet v Šelenburgovi ulici.** Iz krogov avtomobilistov in kolesarjev smo prejeli: Šelenburgova ulica je najbolj prometna ulica in najvažnejše križišče v mestu. Promet je zlasti v opoldanskih in večernih urah največji, toda bas takrat najbolj oviran. Ovirajo ga pasanti, ki se ne zmenijo za signale, hodijo komodno sredi ulice in se ne umaknejo, čeprav jim je avtomobilist ali kolesar za petami. Za promenačo je bila določena Aleksandrova cesta in zato ne razumemo, kako more policija trpeti promenanje po Šelenburgovi ulici, ko je vendar Aleksandrova mnogo širša. Priznamo, da pasantom ni mogoče in tudi ni treba zapreti Šelenburgove ulice. Toda promenanje se lahko prepreči! Če ni drugače, naj policija zahteva hojo po desni, kdor bi pa to kršil, naj se ga občutno kaznuje. V Zagrebu so sedaj uvedli hojo po desni v važnih prometnih ulicah. Tudi v Ljubljani bi bila taka odredba umestna, zlasti za Šelenburgovo in Prešernovo ulico. Stari trg in Mestni trg in eventualno Wolfovo ulico. Druga hiša Šelenburgove ulice je, da jo vsak hip krpajo. Ali bi je ne mogli enkrat temeljito popraviti?

— **Kamenit hodnik pred dravsko finančno direkcijo.** star že nanaj 70 let, je v skrajno razritem stanju, kar je občutiti zlasti ob sedanjem deževnem vremenu, ko so udrtine in usedline polne vode. Čas bi že bil, da se ta nedostatek, ki je vse prej nego spodoben pred poslopjem najvišjega finančnega oblastva v Sloveniji, kjer zna dnevno opravka na stotine strank ne samo iz mesta, temveč iz cele banovine, temeljito odpravi.

— **SK Mirja.** Seja pritedivne sekcije in damskega komiteja se vrši v petek dne 31. t. m. ob pol 7. zvečer v damski sobi kavarne Emona. Vsi jo točno! Gospodje odborniki glavnega odbora dobrodošli.

PLESKI v RESTAVRACIJI ZVEZDA vsak torek, četrtek in petek

— **Pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske na Viču.** Na Svečnico ob 20. bo pripeljal pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske svoj koncert v Sokolskem domu na Viču. Na tem koncertu bo pel celo vrsto zborov in narodnih pesmi, katere je imel na svojem programu na koncertih v Franciji. Občinstvo vabimo na ta koncert, ker se le redko nudi prilika, da nastopi Matica tudi izven mesta. Vstopnice se prodajajo v Sokolskem domu in pri g. Jeločniku v Rožni dolini.

— **Veliki predpustni ples** priredi Društvo trgovskih in industrijskih nameščencev v soboto 1. februarja ob 8. naprej v salonu restavracije pri »Levu« na Gospodarski cesti. Na sporedu godba, pešnje in ples. Za izborna zabavo in še boljše potrebo je preskrbljeno. Vstopnine ni.

— **Krajevna organizacija jugoslovenskih emigrantov (Orjem).** Danes ob 20. članski sestanek v prostorih »Preporoda« (arena Narodnega doma). — O d b o r.

— **Zadruška čevljarjev v Ljubljani vabi gg. člane,** da se v čim večjem številu udeležijo predavanja o prijavi za pridobitno in za davek na poslovni promet, ki ga priredi Zbornica za TOI v petek dne 31. t. m. ob 20. v zbornični posvetovalnici.

— **Društvo »Soča« v Ljubljani naznanja,** da se prihodnjo soboto 1. februarja ne vrši predavanje, ker so prostori pri »Levu« zaradi druge prireditve oddani. 7in

— **Poskusno kuhanje kave pri Melnu v Šelenburgovi ulici** bo 30. in 31. t. m., ne pa, kakor je bilo javljeno v včerajšnjem inzeratu.

— **Gozdovniki!** Pozivljvam vse člane RVS, da pridejo na obvezan sestanek. ki se bo vršil vsak četrtek ob 6. zvečer v Arovi Narodnega doma. Mir z Vami! — Glavar: R. O.

— **Pojasnilo.** Zadnjič smo poročali, da so policijski agenti ustavili pred kolodvorom delavca Jerneja K. in Srečka P., ki sta bila osumljena, da sta kradla petrolej. Resnici na ljubo ugotavljamo, da je bilo proti obema vsako kazensko postopanje ustavljeno.

Pristopajte k Vodnikovi družbi

Iz Celja

— **Glasbena Matica v Celju** priredi v nedeljo dne 9. februarja ob 4. popoldne v veliki dvorani Celjskega doma velik vokalni koncert (z urvodno besedo), pri katerem nastopi polnoštevilni pevski zbor ljubljanske Glasbene Matice pod vodstvom svojega zborovodje in opernega ravatelja g. Mirka Poliča. Za ta koncert vlada veliko zanimanje in tem potom obveščamo posetnike iz okolice, da bodo ta dan najugodnejše zveze tako z vlaki, kakor z mestnim avtobusom. Konec koncerta je okoli 6. in tako so zveze za odhod na vse strani naugodnejše. Predprodaja vstopnic je v knjižarni Gorjkar & Leskovšek v Celju. Na sporedu so iste skladbe kot za turnejo po Franciji. Celjane bo zanimalo, da se poje tudi dr. A. Schwabova znana »Ave Marija«, ki je imela tudi zmag lep uspeh.

— **Gostovanje Mariborčanov.** V celjskem Mestnem gledališču bodo gostovali v sredo 5. februarja ob 20. Mariborčani z duhovito, zabavno komedijo »Lepa pustolovščina«. Vstopnice se dobe v predprodaji v knjižarni Gorjkar & Leskovšek.

— **Obnovite srečke II. razreda državne razredne loterije,** ki so ravnokar prispеле v podružnico »Jutra« v Celju. Kocnova ulica 2. Tudi priglašeni novi interesi lahko prejmejo srečke. Zrebanje je že 10. februarja.

— **Premuda prijatelj.** Predsmodnim sta veseljačila po Celju dva stara prijatelja, delavca Jože K. in Ivan O. Ko sta imela že zadosti, morda celo nekoliko preveč žlahtne kapljice v svoji notranjosti, sta se spomnila, da gospodje včasih v veseljem razpoloženju mečejo šampansko kozarce v trdi zid. Isto sta (kakojedansko izvedla tudi onadva. Vrhu vsega so se še krizala njuna čuvstva in hotenja. Skočila sta si v lase, konec pa je bil seveda v zapori.

Pred sodiščem.
— **Ukradli ste 40 tucatov robcev.** Zakaj ste to storili?
— **Gospod sodnik, imel sem strašen nahod.**

H kulinarični razstavi v Ljubljani

Odloemek iz knjige slavnega francoskega kuharja Savarina »Psihologija okusa«

Ljubljana, 30. januarja.

Pregledoval sem besednjake zaradi besede sladokusnost in nisem bil zadovoljen s tem, kar sem našel. Vedno je zamenjana sladokusnost z požrešnostjo in samogolnostjo, iz česar sklepam, da leksikografi, čeprav drugače spoštovanja vredni ljudje, vendar ne spedajo k onim ljubimim učenjakom, ki spravijo z gracio dobro pečeno jerebičjo perot, da io pozneje z mezinem, stegnjem in vis — poplaknejo s kozarcem Chateau Lafite ali Clos Vougeot.

Popolnoma so pozabili na družabno sladokusnost, ki združuje eleganco Atancev z luksuzom Rimljanov in s prefinjenostjo Francozov, ki naroča z razsodnostjo, daje pripraviti z znanjem, pokuša z energijo in presojo iz globin; prekrasna lastnost, ki bi jo lahko povzdignili za krepost, vsakakor je pa vir naših najčistejših užtkov.

Definicija

Definiralno in razumevamo se. Sladokusnost je strastna, premišljena in navajena posebna hubezen do stvari, ki laskajo okusu.

Sladokusnost je sovražnica vseh ekscesov; kdor se opijani ali naprti slabo prebavo, je z liste črtan.

Sladokusnost polmi tudi sladkosnedost, ki goji enako posebno ljubezen do lahke, malhne, fine stvarice, kakor so sladkarije, pastetice itd. Sladkosnedost je prav za prav le v prid znanju in njim podobnim možem uvedena modifikacija.

Kakorkoli že gledamo sladokusnost, vedno je hvale in bodrila vredna.

V fizičnem pogledu je rezultat in dokaz zdravega, popolnega stanja organov, ki opravljajo prebavo.

V moralnem pogledu je brezpogojna udanost zapovedim stvarnika, ki nam je za poveljal jesti, da živimo, in ki nas k jedi vabi z apetitom, nas z okusom drži pokoncu pri izpolnjevanju naših dolžnosti in nas za to izpolnjevanje dolžnosti plačuje z zadovoljstvom.

Koristi sladokusnosti

V pogledu državnega gospodarstva je sladokusnost vez, ki družji narode pri izmenjavi za vsakdanjo rabo potrebnih stvari.

Vina, žganje, sladkor, dišave, vkuhana in nasoljena jedila, hrano vseh vrst celo jaica in dinje pošlila na pot od tečaja do tečaja.

Srednjim, dobrim in odličnim stvarom odmerja primerno ceno, pa če imajo svoje lastnosti od narave ali od umetnosti.

Vzdržuje upanje in vneto kosanje onih množice lovcev, ribičev, vrtnarjev in kmetov, ki vsak dan polnijo najbujnejše šrambe z rezultati svojega dela in odkritij.

Vzdržuje ono industrijsko množico kuharjev, slaščičarjev in pekov pastet, ki zoper rabijo pri svojih opravljenih množico delavcev, ter tako ob vsakem času in ob vsaki uri povzročajo cirkulacijo vrednosti, ki njih gibanja in obsega ne more zračunati niti najspretnejši.

In ta od sladokusnosti odvisna industrija stoji na boljšem, čim bolj se na eni strani opira na premoženje bogatih, na drugi pa na vsak dan se znova prebujajoče potrebe.

Pri sedanjem stanju civilizacije si ne moremo misliti naroda, ki bi živel samo od kruha in zelenjave. Če bi tak narod tudi bil, bi ga gotovo podjarmili mesojedi gospodje,

Milo ELIDA Favorit

stanovanje pozdravljen z najnežnejšo uslužnostjo. Sede k frugalnemu obedu — a jedila, ki mu jih prineso, morajo biti izvrstna, saj jih je pripravila Pamela sama. Zakonca jesta z zadovoljstvom in se pomenujeta o svojih opravilih, svojih načrtih, svoli ljubezni. S pol steklenice sekta si podaljšata obed in razgovor; sprejme ju ista postelja in po užitku enako deljene ljubezni jima spavec prinese pozabljenje sedanjosti in sanje o boljši bodočnosti.

Ljubljanski grad razsvetljen

Ko se je včeraj zmračilo — bilo je popoldne, danes se pa mračil dopoldne — je grad zažarel, kakor bi ga obhajalo solnce. Ljudje so obstali, na Marilinem in Kongresnem trgu so nastale gruče in vse je vpraševalo in ugibalo, kaj bo. Za novega princa ali princeso ne more biti, so dejali patrioti, godove smo tudi že absolvirali, so si belili glave drugi, sploh — narod se je razburjal, češ, to ne gre, da nam ne povedo, saj plačamo! Poučeni z magistrata in oni, ki so pred dnevi čitali v »Jutru«, so pa štemano molčali in še ozrli se niso gori. Za poučene je vedno vse staro in ne gane jih nobena senzacija. Večina si je razsvetljevalo tolmučila z vojaškimi reflektorji. Ali tudi vojska ni kriva razburjenja.

Mestna elektrarna ima presonečenje na vesti in mihče drugi. Ideja naj bo grad razsvetljen, da se bo ponoči svetil kakor krona nad Ljubljano, je najlepša, kar se jih je zadnja leta porodilo v glavah, vnetih za lepoto glavnega mesta. Daleč po deželi naj bo tudi ponoči vidno mogočno zidovje vsakemu Slovencu kakor simbol ljubega ljubljanskega gradu, ki varuje pod seboj žarišče duha vsega naroda. Svetla vizija kakor v pravilici srebru grad v oblakih.

V prosalvo otvoritve nove centrale, ki bo prihodnji mesec, je mestna elektrarna včeraj napravila prvi polzkus s 7 reflektorji. V soboto bo pa glavna skušnja z vsemi 15 reflektorji, ki bodo obsvetljevali vso severozahodno grajsko fronto s 1500vatnimi žarnicami, da bo slika gradu res bajno lepa. Tuji, ki vidijo le umazani kolodvor in prezro Ljubljano — bodo izstopali in nas spoznali. Le škoda, da grad ne bo razsvetljen vsako noč, temveč le ob slavnostnih prilikah. Ko bo v elektrani delovala nova velika turbina, razsvetljevala ne bo obremenjevala proračuna skoraj prav nič, zato naj pa mestna občina skuša, da bo grad razsvetljen vsako noč. Solnograd je mnogo manjši, pa to zmore, zakaj bi torej Ljubljana ne mogla vzdržati tega najefektnjšega plakata, ki se bo gotovo bogato izplačal.

— **Papa, kaj pomenijo žice ob železnici?**
— **To so brzojavne žice.**
— **A zakaj niso napeljene tudi na drugi strani proge?**
— **Menda zato ne, ker je napeljan tam brezžični brzojav.**

— **V gostilni.**
— **Gospod plačilni, včeraj sem imel v juhi koščen gumb, danes imam pločevinastega. Ali bi mi ne hoteli povesti, kdaj mečete v juho dijamantne gumbe?**

Marcel Priollet Seržant Diavolo Roman

46

— Jutri! — je ponovil Maxime. — Že prav, saj vidite, da sem pripravljen. Čakanje ubija živce in demoralizira človeka... Čim se človek spusti v bitko, misli samo še na to, kako bi se najbolje branil. Tako mislijo vsi vojaki. Včasih držite pred napadom. Čim pa navale na sovražnika z nasajenimi bajonetmi, so kakor besni. — Da! — je pritrdila Monika, — toda vojaki imajo poveljnika, ki jih vodi. Maxime se je nasmehnil, rekoč: — Dovolite, madame, da obrnem vlogi. Dovolite preprostemu seržantu zapovedovati soprogi potkovnika de Royaljoje. — Od srca rada. — Mi obljubite, da se boste ravnali strogo po mojih navodilih? — Obljubim. — Hvala, madame, za zaupanje, katero mi izkazujete. Torej če dovolite, vam izdam bojni načrt. Maxime de Frileuse se je nagnil k Moniki in ji začel pripovedovati: — Jutri pride v hotel »Imperia« ser bratovščine »Črne perunike«. Poskrbel bo, da ga sprejmete in zahteval bo denar, katerega morate dati tem lopovom, ker ste podpisali menico. — Da mi zadeva tako kočljiva, bi napravila kratek proces. Telefonirala bi policijskemu komisariatu in prosila, naj policija zastraži hotel »Imperia«, da ujame sla nesramnih banditov v hipu, ko pride k vam po denar. — Toda ta izhod iz zagate bi bil otročji. Kaj bi nama pomagalo, če ujame policija samo enega člana bratovščine, a drugim bi ne mogla do živga? — Banditi bi še daleč ne bili poraženi, če bi se eden ujel v nastavljen past. Prepustili bi ga pač njegovi usodi ali bi pa napeli vse sile, da ga rešijo. A to bi se jim najbrž posrečilo, ker imajo povsod pomočnike. — Na to bi se delovanje teh lopovov ne omejevalo. Ne mirovali bi, dokler bi se strašno ne osvetili. — Najbolje bo torej počakati s policijo, kajti če bi takoj posegla v to afero, bi nama ne bilo prav nič pomagano. Saj bo še dovolj časa obvestiti jo, če bo treba. — Zato upam, da boste z mojim predlogom zadovoljni. Predlagam tole... — Govorite, poslušam vas, — je dejala Monika v nestrpnem pričakovanju, kaj ji pove. — Jutri je treba spraviti pod ključ ali pa v krtovo deželo vse člane bratovščine »Črne perunike«, kar jih je v Nizzi, tako da ne bodo mogli več uganjati svojih lopovščin. Prepričan sem namreč, da vi niste edina žrtev, katero ti banditi preganjajo. — Kaj naj storim? — To je zelo enostavno. Zadostuje, če počakate njihovega sla doma. — Ko vam Dožev sel predloži usodno menico, mu poročete: Zbrala sem toliko denarja, kolikor ga zahtevate, toda odkupnino hočem izročiti osebnim bratovščini »Črne perunike« na zborovanju. — Če bo bandit protestiral in vam prigovarjal, češ, nikar ne dražite svojih sodnikov, mi sploh ni treba odgovoriti.

Posledice vojne za ženstvo in človeštvo

Ljudje se ženijo in može samo zato, da bolje žive — Vojna je zapustila ženskam mnoge bolezni

Vojna 1. 1914—18 je bistveno izpremenila stališče ženstva v Evropi, Aziji in Ameriki. Ženske so postale v gospodarskem, javnem upravnem in prosvetnem življenju faktor, ki bi brez vojne še dolgo ne postale. Ženstvo je moralo stopiti na skoraj vsa polja javnega dela, ki so se izpraznila po mobilizaciji moštva. Dr. R. Hofstätter pravi v svojem velikem znanstvenem delu »Die arbeitende Frau«, da je vojna mnogo pripomogla za zakonito priznano enakopravnost moža in žene. (Seveda le v nekaterih državah). »V gotovem oziru je prišla vojna ženskam baš o pravem času. Toda niti po vojni se celo socialisti več ne upirajo ženstvu, ki je ostalo v masah po tovarnah in sploh na pridobitnih službenih mestih. Ženskega dela v obrti in tovarni pač še danes ne moremo pogrešati. Dejstvo, da je vojna potisnila žene in dekleta v velikih masah iz rodovinske zaščite v fabrike, je prineslo marsikateri politični stranki ogromen dobiček. Rodbinske vezi pa so se zrahljale. mozu se je dom opustilo. ženski naraščaj se je zamemiril. ljubezen in skrb za deco je padla in ljudje se ženijo in može večinoma le zato, da bolje žive. Zalostne pa so še posebej posledice za žensko zdravje in za pomladek ljudstva. In vojne so bili krivi le možaki! Zakaj po naravi je ženska sovražnica vsake vojne in v vseh državah. Dočim so bili možje v prvih mesecih vojne naravnost navdušeni in bojevitji, so bile ženske takoj za mir. In po vojni je resnica, da je rane nosil mož, a ozdravljene jim je prinesla žena. Žrtve, ki jih je prinašalo in jih deloma še prinaša ženstvo možki vojni, so ogromne. Zaradi bednega preživljanja, napornega, često novega dela in z novimi poklici zvezanih nesreč so imele ženske velikansko število splavov, ki so povzročili tudi visoko umrljivost med ženami. Zaradi slabe ali enolične prehrane, skrbi, žalosti, strahu in težkega dela je mnogo žensk postalo prezgodaj ostarelih in za zaslužek nespособnih. Razine bolezni so kosile med ženstvom. Zlasti rak se je razširil med ženskami uprav strašno, ker raka pospešuje beda, nečistost, žalost in skrb. Ženska gonoreja je med vojno narasla na 700%, sifilitika pa od 1,9 na 3,9%. Te nesreče je zakrivilo zlasti dejstvo, da so se vojaki po vojni razšli domov, ne da bi bili prej ozdravljeni. Tudi alkoholizem, ki je bil med vojno padel, se je po vojni strahotno razširil ter je postal še večji kakor pred vojno. Med ženstvom se je močno vgnezdilo pušenje, morfinizem se pojavlja huje in zlasti kokainizem med ženskami višjih stanov. Bolezni na sruca je med ženskami

zaradi vojne ogromno in ženske so obolevale na pozni rahitiki in na 'akotni osteopatiji. Zaradi slabe prehrane so se namreč med ženstvom, mladim in starim, pojavile mehke kosti, skrivljene noge, križa, reber in često vse okostnice. Po tovarnah in delavnicah je ženstvo bolehalo in umiralo zaradi prahu, vročine, mraza, prehladov, živčnih pretresov, zastrupljenja po svincu ter raznih plinih in seveda zaradi premnogih nezgod pri strojih, skladanju in nalaganju. Ker so morale delati po muničarskih tovarnah celo po noči, je bilo nesreč ogromno; kar jih je ostalo brez poškodb, pa so odnese večinoma rane trajne notranje bolezni, zlasti na ledvicah in maternicah. Da je zapadlo mnogo žensk prostituciji, je glavni vzrok beda. Abortusi so bili izredno pogosti in število samomorov žensk, ki niso mogle bede, skrbi in truda več prenašati, je naraščalo. Zlasti pa je morila tuberkuloza ženske, ki so delale v industrijskih in obrtnih podjetjih. Med ženskimi poklici je najbolj zdrav poljedelski, nato učiteljski, natakarič, peric in likaric, krtačaric in čopičaric, nato prodajalk, šivilj, cvetličaric, redovnic, usmiljenk, končno kuharic in dekel ter dninaric. Poslednje imajo torej razen industrijskih največjo umrljivost za tuberkulozo. Zlasti omožene ženske, ki so morale po težkem obrtnem industrijskem ali drugačnem delu izvrševati še gospodinj-ske posle ter oskrbovati otroke in često še stare roditelje, so med vojno hrale in izhiraše. Posledice so zle za človeški naraščaj, za vso družbo in ostanje še dolgo. Nova Nobilova afera Zdi se, da afera generala Nobila, o katerem je svet že davno nehal govoriti, še vedno ni končana. Bivši general, katerega nervoznost je bila po mnenju preiskovalne komisije od dne do dne večja, je napenjal vse sile, da bi si pridobil simpatije v inozemstvu deloma z izdajo svoje druge knjige, deloma pa z raznimi načrti. Italijani so bili tako ogorčeni, ko je izšla njegova knjiga v inozemstvu, da so morale oblasti prvotni italijanski prevod sploh prepovedati. Zdej je izšla Nobilova knjiga v italijanskem prevodu po temeljiti cenzuri, s katero se je pečal baje sam Mussolini. Toda zanimanje za knjigo v Italiji ni veliko. Nobile je hotel vzbuditi zanimanje za svojo knjigo med inozemskimi novinarji, posebno med švedskimi in danskimi. Nekateri inozemski listi so res priobčili o knjigi in avtorju slavospeve in tudi italijanski prevod Behoumkove knjige naj bi pomagal Nobilu do rehabilitacije, toda vse to ni nič zaleglo.

Ko so pa italijanske oblasti zvedele, da je odpotoval Nobile te dni v Stockholm, da bi predaval v švedskem zemljepisnem društvu in da je sklenilo 400 danskih dam izdati v danskem prevodu njegovo knjigo, je italijansko mornariško ministrstvo izjavilo, da objavi sporazumno z ministrskim predsednikom v uradnem organu »Rivista della marina« akte preiskovalne komisije o Nobilovi aferi. Kakšno stališče zavzema Nobile, še ni znano, ker hoče odpotovati iz Stockholma v Nemčijo, da se domeni z dr. Eckenerjem o sodelovanju pri organizaciji prekoceanskih poletov z Zeppelinom, potem se pa vrne v Rim.

Velik uspeh češkega letalca

Belgijska vojaška letalska komisija je povabila v torek v Bruselj zastopnike domačih in inozemskih konstruktorjev letal, da bi pokazali napredek letalske tehnike in da bi se moglo belgijsko vojno ministrstvo odločiti glede nakupa letal za armado. Konkurence se je udeležilo pet letal, eno angleško, dve francoski, eno belgijsko in eno češkoslovaško. Češkoslovaško letalo je vodil pilot Černy. Tekmovalci so morali leteti iz Bruslja v Lüttich in nazaj v višini 5000 m. Češkoslovaški pilot je odletel tretji, cilj je pa dosegel prvi. 180 km je preletel v 36 minutah in plasil se je na prvem mestu. Na drugem in tretjem mestu sta bili francoski letalski s 43 in 50 na četrtem angleško z 52, na petem pa belgijsko s 56 minutami.

150 nadstropna hiša

Najvišja hiša na svetu bo nebotičnik, katerega zgrade v newyorškem okraju Manhattan na zemljišču dveh uličnih blokov blizu City Halla. To ogromno poslopje bo imelo 150 nadstropij in bo visoko 488 m. To bo najvišje poslopje, kar jih je zgradila kdaj človeška roka in znameniti Eifflov stolp bo v primeri z novim nebotičnikom pravi pritlikavec. Najvišje newyorške nebotičnike, ki imajo do 80 nadstropij, bo presegal novi orjak skoro do polovice.

150nadstropni nebotičnik bo namenjen v prvi vrsti pisarnam, v katerih bo do 50.000 uradnikov in uslužbencev. Dnevno pojde skozi pisarne do 200.000 ljudi. Stavbni stroški bodo znašali okrog 75 milijonov dolarjev.

NOGAVICE z ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Srečke za II. razred državne razredne loterije

so dospеле

Zrebanje se bo vršilo 10. februarja, zato bo trajal rok za obnovo srečk samo do 6. februarja. Opozorjamo vse imetelje naših srečk, da jih pravočasno obnove, ker se bodo neobnovljene srečke prodajale od 7. do 10. februarja novopripravljenim igralcem. Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana Sv. Petra cesta št. 19

RAZGLAS. Pozor, trgovci in obrtniki!

Mestni magistrat v Ljubljani poziva na podstavi člena 18. zakona o merah, Ur. l. 252/70 iz leta 1928 vse v Ljubljani bivajoče obrtnike, ki se bavijo z izdelovanjem meril in merilnih priprav (t. j. z izdelovanjem in popraviljanjem tehtnic, uteži, tekočinskih mer itd.), da prijavijo svojo obrt kontroli mer in dragocenih kovin v Ljubljani, Pred Prulami 17 ter temu uradu naznanijo tudi kraj, kjer je delavnica ali lokal, v katerem se merila prodajajo. Enako poziva mestni magistrat one v mestu bivajoče trgovce, ki prodajajo merila in merilne priprave (krčmarske steklenice!), da istakto prijavijo svojo obrt in lokal kontroli mer. Prijave naj bodo kolekovane z taks. znakmo à Din 5.— in opremljene z overovljenimi prepisi obrtnih listov. Zadnji rok za prijavo je 5. febr. 1930; zamudniki bodo kaznovani v smislu čl. 36. zak. o merah z globo od 30—500 Din. Mestni magistrat v Ljubljani dne 20. januarja 1930.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plačo se lahko tudi v znakmah. Za odgovor znakma! — Na vprašanje brez znakma ne odgovorjamo. Najmanjši oglaš. Din 5.—

Prodajalko, Železnoto vino, Večje posestvo, Koncipijenta, DRVA, PREMOK, KOKS, pri družbi »Kurivo«, Dunajska cesta št. 33. — Javna skladišča. Tel. 3434. 11-T

Revmatizem, Zahvalnica, G. dr. I. Rahlejev, Beograd, Sarajevska 70. Lek RADIO BALSAMIKA izdeluje, prodaja in razpošilja po povzetju laboratorij Radio Balsamika dr. I. Rahlejev, Beograd, Sarajevska 70. Dobiva se po vseh lekarnah.

Seno po Din 110 in slamo po Din 75 za 100 kg

prvovrstno sladko v balah, če se vzame v količini nad 10 bal tudi cenejše, prodaja iz komisij-ske zaloge Špedicija TURK, Ljubljana

„OLLA“ GUM...? Za vsak poedini komad popolna garancija! Dokazano najdovršenejši.

NOSAL prašek proti NAHODU, Vas takoj reši tega zla. Din 10.— Proizvajala: apoteka Mr. BAHOVEC, 109/L Ljubljana

Šivalni stroji, Gritzner, Adler in kolesa, najboljši material, precizna konstrukcija, krasna oprema ter najnižja cena kakor tudi pisalni stroji „Urania“ so samo pri Jos. Petelinc, Ljubljana Telefon 2913 ob vodi v bližini Prešernovega spomenika. Večletna garancija! Pouk v vezanju brezplačen